

ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ НАУКОВІ СТУДІЇ

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська
конференція здобувачів вищої освіти і молодих
учених**

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»

*Кафедра філософських і соціологічних студій та
соціокультурних практик*

Співорганізатори:

Південно-Українське відділення
Соціологічної асоціації України
Національний університет «Одеська політехніка»
Національний університет «Чернігівська політехніка»
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
Міжнародний університет

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VIII Всеукраїнська конференція здобувачів
вищої освіти і молодих учених
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКІ
НАУКОВІ СТУДІЇ»
(17-19 листопада 2025 року)**

Одеса, 2025

УДК 001.895:005.8(082)
ББК 60я431

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
протокол № 7 від 09 грудня 2025 року*

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.

Рецензенти:

кандидатка філософських наук, доцентка, доцентка кафедри філософії, історії та політології
Національного університету «Одеська політехніка» *Наталія РИБКА*

кандидатка політичних наук, доцентка, доцентка кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін Міжнародного університету *Юлія МЕЛЬНИК*

У Збірнику матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених «Південноукраїнські наукові студії» представлено напрацювання учасників із різних регіонів України, об'єднаних спільною метою – осмислення сучасних наукових викликів та пошук інноваційних рішень у міждисциплінарному просторі. Конференція організована Державним закладом «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» за участю кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик, у співпраці з Південно-Українським відділенням Соціологічної асоціації України та провідними університетами країни – ЗВО-партнерами.

Матеріали збірника охоплюють широке коло тем, що відповідають актуальним потребам сучасного суспільства й науки. Серед них: трансформації українського соціуму, культурні та історичні процеси в контексті суспільно-політичних змін, філологічні студії в умовах цифровізації, розвиток креативних індустрій, філософія бізнесу та етичні виміри інновацій, екологічна філософія й концепції сталого розвитку, сучасні підходи до філософії здоров'я, інновації в освіті, проблеми політики та суспільного розвитку, а також виклики, пов'язані з критичним мисленням і логічною культурою XXI століття.

Збірник відображає високий рівень наукових досліджень молодих учених, сприяє розвитку міжвузівської наукової співпраці та формує простір для конструктивного діалогу між представниками різних освітніх і наукових галузей. Матеріали конференції можуть бути корисними для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, а також фахівців, що працюють у сфері соціальних, гуманітарних та освітніх наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

© ДЗ «ПНПУ імені К. Д. Ушинського», 2025

© Авторів матеріалів, 2025

Семенов Євгеній ПОПУЛІСТСЬКА РИТОРИКА ОБІЦЯНОК: МЕХАНІЗМИ ВПЛИВУ НА СТАБІЛЬНІСТЬ ДЕМОКРАТИЧНИХ ІНСТИТУТІВ.....	282
Бабенко Андрій ЦИФРОВИЙ ЛОБІЗМ ЯК НОВА МОДЕЛЬ ПОЛІТИЧНОГО ВПЛИВУ: ТРАНСФОРМАЦІЯ МЕХАНІЗМІВ УХВАЛЕННЯ РІВНЕНЬ В УМОВАХ ОНЛАЙН-КОМУНІКАЦІЇ.....	284
Квітова Катерина ПРАВОВА КОНЦЕПЦІЯ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ У МІЖНАРОДНОМУ ПРИВАТНОМУ ПРАВІ.....	286
Ковальчук Олександра УКРАЇНА В СИСТЕМІ НОВОЇ АРХІТЕКТУРИ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.....	290
Таргоніна Марія ГЕНДЕРНИЙ ВИМІР ФОРМУВАННЯ ТА РЕАЛІЗАЦІЇ МІГРАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЄС.....	293
Буянов Іван ЄВРОПЕЙСЬКА КЛІМАТИЧНА ПОЛІТИКА ТА АДАПТАЦІЯ УКРАЇНИ ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ СТАНДАРТІВ.....	295
Івахненко Анастасія РОЛЬ УКРАЇНИ У ЗМІЦНЕННІ СИСТЕМИ ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКОЇ БЕЗПЕКИ.....	298
Казюк Анатолій ЧОРНЕ МОРЕ ЯК ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ФРОНТИР: ПРОТИСТОЯННЯ ЗАХОДУ Й СХОДУ У ХХІ СТОЛІТТІ.....	299
Пештерєва Ольга ЦИФРОВА ДЕМОКРАТІЯ ПРОТИ ЦИФРОВОГО АВТОРИТАРИЗМУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОЛІТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ.....	301
Тищенко Юрій ЦИФРОВІЗАЦІЯ ЯК ФАКТОР ПОЛІТИЧНОЇ УЧАСТІ.....	304

ЛІТЕРАТУРА:

1. European External Action Service. *Security Developments in Europe 2024*. Brussels, 2024. URL: <https://www.eeas.europa.eu/sites/default/files/documents/2024/EU%20Assistance%20to%20Ukraine%202024.pdf>
2. European Union. *EU Military Assistance Mission to Ukraine: Annual Review 2024*. Brussels, 2024. URL: <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2024/11/08/ukraine-council-extends-the-mandate-of-the-eu-military-assistance-mission-for-two-years/pdf/>
3. NATO. *NATO–Ukraine Cooperation Reports 2023–2025*. Brussels, 2023–2025. URL: <https://www.nato.int/en/what-we-do/partnerships-and-cooperation/relations-with-ukraine>

КАЗЮК АНАТОЛІЙ

здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 052 «Політологія»,

Навчально-науковий інститут психології та суспільних наук

Науковий керівник: **ПРОНОЗА ІННА**, кандидатка політичних наук,
доцентка кафедри політичних наук і права

*Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

**ЧОРНЕ МОРЕ ЯК ГЕОПОЛІТИЧНИЙ ФРОНТИР:
ПРОТИСТОЯННЯ ЗАХОДУ Й СХОДУ У ХХІ СТОЛІТТІ**

Кінець Холодної війни для геополітики увів багато нових правил для Заходу та Сходу. Розпочалося урегулювання конфлікту між двома блоками – НАТО та соціалістичним табором, що призвело до перебудови світу в нових реаліях. На зміну боротьбі ідеологій прийшло протистояння режимів, культур, постання нових цивілізацій та реваншистських проектів.

Програш Радянського Союзу у Холодній війні спричинив хвилю реваншизму в новоутвореній Росії, яка втратила свій контроль над Чорним морем і, що ще важливіше, над Кримом. Відхід України від співпраці з Росією призвів до того, що Росія розпочала окупацію Криму, використовуючи для цього російський чорноморський флот. Це стало сильним ударом по економічних, торговельних, нейтральних та логістичних шляхах між Україною та Заходом.

Це стало серйозним викликом не лише для України, але й для Туреччини, продемонструвавши певну бездіяльність блоку НАТО, який мав би протистояти будь-якій агресії у світі. Туреччина – яка має одну з

найсильніших армій НАТО та ключовий контролер Чорного моря – стала одним із головних центрів співпраці з Україною у Чорноморському регіоні [2].

Так, у 2015 році Туреччина збила російський літак Су-25, який порушив турецько-сирійський повітряний простір. Це стало сигналом Москві, що Туреччина не дозволить порушувати свій суверенітет, водночас закликаючи НАТО не допустити перетворення Чорного моря на «російське озеро». З геополітичної точки зору Чорне море відіграє важливу роль для Туреччини, яка формує власний «трикутник доступу»: Чорне море – Близький Схід – Середземномор'я. Це дозволяє Туреччині регулювати військово-морський простір відповідно до Конвенції Монтре 1936 року.

Туреччина фактично перетворилася на жандарма Чорного моря, що дозволяє країнам НАТО стримувати російський флот у регіоні.

Однак події лютого 2022 року призвели до нової катастрофи для Чорноморського регіону. Блокада українських портів – Одеси, Миколаєва, Чорноморська – продемонструвала важливість України серед країн НАТО як потенційного економічного та військового партнера, здатного протистояти Росії в Чорному морі.

У відповідь, згідно з резолюцією №485 Парламентської асамблеї НАТО, яку ухвалили у 2023 році, повинна була сформуватися нова стратегія безпеки в Чорноморському регіоні. НАТО офіційно визнало головну аксіому геополітики нашого простору: «хто контролює Чорне море – той контролює безпеку Східної Європи».

Саме з цього моменту Чорне море перетворюється на ключову арену нового геополітичного протистояння. Війна проти України показала, що Росія не просто прагне контролю над регіоном – вона намагається зруйнувати весь безпековий порядок, який виник після завершення Холодної війни. І саме тут країни НАТО, особливо Туреччина та Румунія, почали відігравати абсолютно нову роль.

Румунія, яка тривалий час залишалася на периферії геополітичних процесів, сьогодні стає одним із центральних форпостів НАТО у Чорноморському регіоні. Масштабне розширення авіабази «Міхайл Когелнічану» перетворює її на найбільшу базу Альянсу в Європі - навіть більшу за Рамштайн. Це не просто військовий об'єкт - це символ того, що НАТО нарешті починає системно вибудовувати оборону Чорноморського напрямку [1].

Для України це означає посилення підтримки та створення умов для швидкої інтеграції в євроатлантичний простір. Адже, попри відсутність офіційного членства, Україна сьогодні фактично виконує функції східного щита НАТО, стримуючи російський флот та не дозволяючи Москві повністю взяти під контроль Чорноморську акваторію.

Темпи, з якими Україна знищує кораблі Чорноморського флоту РФ, стали несподіванкою для всього світу. Безекіпажні морські дрони, високоточні

ракети, розвідка – усе це показало, що Росія вже давно не є домінуючою морською силою, якою вона хотіла здаватися.

Сьогодні Москва втрачає кораблі, логістику, та навіть психологічний контроль над морем, тоді як Україна та союзники НАТО формують нову реальність у Чорноморському регіоні. Туреччина блокує перекидання російських кораблів через протоки, Румунія зміцнює свій повітряний компонент, Болгарія бере участь у спільних програмах розмінування, а інші країни Альянсу інвестують у регіональні безпекові ініціативи.

У підсумку Чорне море перестає бути периферією – воно стає серцем європейської безпеки. І саме результати війни в Україні визначать, хто володітиме цим серцем у XXI столітті.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Oboladze L., Latsabidze A. The Black sea: regional dynamics and the security strategy of the north atlantic treaty organization. Tbilisi : Tbilisi Free University, 2024.
2. Understanding Russia's Black Sea strategy: How to strengthen Europe and NATO's approach to the region [Електронний ресурс] URL: <https://www.chathamhouse.org/2025/07/understanding-russias-black-sea-strategy>

ПЕШТЕРЄВА ОЛЬГА

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
спеціальність 052 «Політологія»

Навчально-науковий інститут психології та суспільних наук

Науковий керівник: **ПРОНОЗА ІННА**, кандидатка політичних наук,
доцентка кафедри політичних наук і права

*Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського», м. Одеса, Україна*

ЦИФРОВА ДЕМОКРАТІЯ ПРОТИ ЦИФРОВОГО АВТОРИТАРИЗМУ: ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ПОЛІТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ

У XXI ст. інформаційно-комунікаційні технології змінили суспільну участь та політичну владу. З плюсів – цифрові платформи гарантують нам революцію у демократії, тому що роблять урядування більш прозорим та залучають населення до ухвалення рішень та дають кожному право голосу через електронні голосування, петиції і тд. З мінусів – зростають можливості для спостереження і аналізу даних користувачів, в свою чергу, ці технології важливі і впливові інструменти контролю для авторитарних режимів.

Одна з ключових концепцій для розуміння цифрової демократії це ідея «технології експертизи», яку розвиває в своїх працях Бет Симон Новек. Вона

Наукове видання

Південноукраїнські наукові студії: збірник матеріалів VIII Всеукраїнської конференції здобувачів вищої освіти і молодих учених (Одеса, 17–19 листопада 2025 р.) / ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кафедра філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик; Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України, Нац. ун-т «Одеська політехніка», Нац. ун-т «Чернігівська політехніка», НТУ «Дніпровська політехніка», Міжнародний університет; відп. ред. та укладач: Петінова О. Б. Одеса: ПНПУ імені К. Д. Ушинського, 2025. 336 с.